

KNJIŽNICA – Izvještaj o radu za 2025. godinu

Osoblje i organizacija rada

U 2025. u Knjižnici je bilo zaposleno 13 stručnih knjižničarskih djelatnika na neodređeno vrijeme: upraviteljica Knjižnice Tamara Runjak, prof., knjižničarska savjetnica, 2 knjižničarske savjetnice – Dina Mašina Delija i Kristina Polak Bobić, 4 više knjižničarke – Nataša Daničić, Jelena Prekrtić, Anja Tkalec i dr. sc. Zrinka Vitković, 3 knjižničara – Hana Burek, Damir Horvat i Tomislav Kukolja, 1 sistemski knjižničar Marko Tot te 2 knjižničarska tehničara – Goran Matić i Željko Ovčariček. Troje djelatnika je 31. prosinca 2025. otišlo u mirovinu (D. Horvat, T. Kukolja i Ž. Ovčariček). Zatraženo je popunjavanje 4 sistematizirana upražnjena radna mjesta, odgovor se još čeka.

Održano je 5 stručnih sastanaka knjižničarskih djelatnika. Zahvaljujući dobroj organizaciji rada, program se odvijao u skladu s *Planom za 2025. godinu*. Zbog radova na cjelovitoj obnovi Akademijinih zgrada, Knjižnica je i dalje radila u skućenim prostorima unutar zgrade i otežanim radnim uvjetima. Prostor od 100 m² privremeno je pregrađen policama na dva manja prostora, jedan za radna mjesta knjižničara, a drugi za info pult i 4 korisnička mjesta.

Uz redoviti rad u Knjižnici, pojedini djelatnici su vrlo aktivno sudjelovali u radu povjerenstava i radnih tijela Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD) i Zagrebačkoga knjižničarskog društva (ZKD): D. Mašina Delija kao članica Upravnog odbora ZKD-a, T. Runjak kao članica Nadzornog odbora ZKD-a, Z. Vitković kao pridružena članica Komisije za prilagodbu i pristupačnost knjižničnih usluga HKD-a i članica uredništva *Novog uveza – časopisa ZKD-a*. Osim toga, Z. Vitković se istaknula kao aktivna sudionica i administrator Facebook stranice Nacionalne kampanje za osobe s teškoćama čitanja i disleksije *I ja želim čitati*. M. Tot je kao mentor održao dva predavanja o Knjižnici HAZU polaznicima stručnih ispita iz knjižničarstva. Zajedno s G. Matićem sudjelovao je u radu Povjerenstva za popis imovine HAZU. T. Runjak redovito je prisustvovala sastancima Matične službe za visokoškolske i specijalne knjižnice u NSK. Knjižnica je radila na zakonskoj obvezi prikupljanja i unosu podataka u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica za 2024. godinu (D. Horvat).

Svi knjižničari su pratili rad Zagrebačkoga knjižničarskog društva, Hrvatskoga knjižničarskog društva, Nacionalne i sveučilišne knjižnice i ostalih srodnih ustanova u kulturi i znanosti u Hrvatskoj i svijetu. Također su sudjelovali u knjižnim manifestacijama (Interliber; J. Prekrtić, T. Runjak i A. Tkalec su prisustvovala svečanom otvorenju *Mjeseca hrvatske knjige* u Sisku u Narodnoj knjižnici i čitaonici Vlado Gotovac 15. listopada) i pratili rad drugih Akademijinih jedinica (izložbe, skupovi, predavanja iz ciklusa Znanost u žarištu, predstavljanja knjiga i dr.).

I. Redovna djelatnost

Informatizacija knjižničkog poslovanja

Cjelokupno knjižnično poslovanje Knjižnice odvijalo se na hibridnoj programskoj platformi INDIGO koja se bazira na tehnologiji u oblaku s integriranim modulima za obradu knjižnične analogne i digitalne građe, nabavu, posudbu i reviziju. U 2025. godini nakon obavljene revizije izrađena je digitalna inventarna knjiga i jedinstvena statistička tablica za praćenje fonda u Knjižnici (stanje, priljev, otpis). Radilo se na unaprjeđivanju raznih segmenata poslovanja – izrađene su stručne upute za korištenje raznih funkcionalnosti u programu, upute za inventariziranje knjiga u INDIGU radi ujednačavanja unosa i dobivanja točnih statističkih podataka itd., po prvi puta je uz priljev zabilježeno povećanje vrijednosti fonda u

eurima (usklađeni su podaci o kupljenoj građi s podacima iz računovodstva), izrađivani su filteri za razne analize i kontrolu podataka, kreirani su razni popisi (popisi grešaka u bazi koje treba ispraviti, popisi nevraćene posuđene građe itd.), izrađen je novi koncept *Prinove knjiga 2025.* kojim se u katalogu okupljaju novi naslovi pristigli u Knjižnicu. Na tim poslovima radile su A. Tkalec i J. Prekrtić.

Platforma INDIGO koristi se i za Skupni knjižnični katalog svih Akademijinih specijalnih knjižnica i za Digitalnu zbirku HAZU (DiZbi.HAZU) svih Akademijinih jedinica uključenih u digitalni repozitorij s raznovrsnom digitalnom građom. Bibliografski podaci i metapodaci se u sustav unose po međunarodnim standardima za opis i obradu raznolike građe. Knjižnice u sustavu koriste UNIMARC format za obradu i holding zapise, a arhivsko gradivo se obrađuje po međunarodnom standardu ISAD(G). Svi moduli za knjižnično poslovanje dostupni su svim knjižnicama u sustavu, a pristup određenom modulu se daje prema njihovim potrebama. Knjižnica se brinula za održavanje čitavog sustava, nadogradnju i razvoj u skladu s razvojem tehnologije kako bi se moglo odgovoriti na nove zahtjeve korisnika. Administratorice sustava knjižničarke D. Mašina Delija, J. Prekrtić i A. Tkalec cijelu godinu su radile na održavanju i prilagodbi postojeće verzije sustava INDIGO, kao i na testiranju novih funkcionalnosti administratorskog sučelja sustava svakodnevno komunicirajući sa softverskom tvrtkom ArhivPro.

Korištenje sustava INDIGO, osnovno održavanje i licence za rad u sustavu financiraju se iz redovnih sredstava Akademije, a razvoj isključivo kroz projekte. Kako bi se pribavila potrebna financijska sredstva za daljnji razvoj i unaprjeđenje infrastrukture, Knjižnica je zajedno s 10 Akademijinih jedinica u ožujku 2025. prijavila na natječaj Zaklade HAZU nastavak projekta *Unapređenje funkcionalnosti, razvoj i nadogradnja platforme INDIGO za Digitalnu zbirku (DiZbi) Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.* Upravni odbor Zaklade HAZU je 10. prosinca objavio odluku o financiranju projekta u iznosu od 3.800 €, od ukupno zatraženih 15.000 €, tako da će se dobivenim sredstvima realizirati samo manji dio planirane nadogradnje sustava. Uz to, Knjižnica je na natječaj financiranja javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH za 2026. na Program gradnje, rekonstrukcije i opremanja kulturne infrastrukture prijavila sufinanciranje istog projekta, kao i projekt *Nabava skenera za digitalizaciju starih knjiga i novina* u visini od 2.831,25 €. Još nisu objavljeni rezultati.

M. Tot je obavljao poslove sistem administratora Virtualnog podatkovnog centra (VDC) u oblaku *dizbi.hazu.hr* na Srcu na kojem se nalaze sve master i korisničke datoteke Digitalne zbirke HAZU. Osim toga, održavao je računala u Knjižnici i obavljao jednostavnije popravke. Kao administrator sustava, ažurirao je postojeće softvere, brinuo o trajnoj pohrani master datoteka i mrežnom sustavu, uređivao TIFF i PDF datoteke za upload i postavljao datoteke u sustav. Bio je povremeno angažiran na poslovima prezentacije i tonskog snimanja na događanjima u velikoj dvorani Knjižnice. Radio je kao tehnička podrška za Crossref i kao urednik Akademijinog repozitorija u sustavu Dabar (repozitorij@hazu.hr).

Skupni katalog knjižnica HAZU

Skupni mrežni katalog knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje na istoj hibridnoj platformi DiZbi.HAZU (<https://dizbi.hazu.hr>) zajedno s digitalnim repozitorijem HAZU i trenutno uključuje knjižnične kataloge 10 knjižnica u sastavu Akademije: središnje Knjižnice HAZU, Knjižnice Jadranskog zavoda, Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU, Knjižnice Strossmayerove galerije starih majstora HAZU, Knjižnice Odsjeka za povijesne znanosti, Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, Knjižnice Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, Knjižnice Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu i Knjižnice Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci. Sve knjižnice obrađuju građu u zajedničkom knjižnično-informacijskom sustavu INDIGO kroz kooperativnu katalogizaciju

u međunarodnom UNIMARC formatu za obradu knjižne građe.

Središnja Knjižnica je obavljala bibliografski nadzor nad zajedničkom bazom, kontrolu i redakturu bibliografskih, normativnih i holding zapisa. Te poslove su obavljale voditeljice Skupnog kataloga, redaktorice i administratorice baze J. Prekrtić i A. Tkalec te povremeno i voditeljica Digitalne zbirke D. Mašina Delija. Tijekom godine su radile na edukaciji Akademijinih knjižnica i ostalih jedinica za rad u zajedničkom programu, redovito su pružale stručnu i savjetodavnu podršku kroz svakodnevnu komunikaciju, odgovarale na upite i otklanjale probleme u bazi. Pružale su pomoć pri izradi raznih filtera, popisa priljeva građe i statističkih podataka za knjižnice, vršile provjere holding zapisa i dr.

Središnja Knjižnica je surađivala s voditeljima Akademijinih zavoda pružajući pomoć oko obrade građe. Zavod u Bjelovaru je molio pomoć oko organizacije zavodske knjižnice i edukacije za rad u zajedničkom knjižničnom sustavu, no do realizacije za sada nije došlo zbog formalnih prepreka. Knjižnica je u suradnji sa Zavodom u Dubrovniku dogovorila s matičnom knjižnicom u Splitu da se pokrene sređivanje Bogišićeve zbirke u Cavtatu te je prijavljen projekt *Revitalizacija i sređivanje Bogišićeve zbirke u Cavtatu* kojeg će voditi Knjižnica ukoliko projekt bude odobren. Čekaju se rezultati.

Digitalna zbirka HAZU (DiZbi.HAZU)

Tijekom 2025. Knjižnica je koordinirala rad repozitorija DiZbi.HAZU u kojem sudjeluje ukupno 21 Akademijina jedinica. Održan je samo jedan sastanak DiZbi tima, 10. veljače 2025., na kojima su razmatrani tekući problemi i planovi za budući razvoj sustava te agregiranje u sustav eKultura. Glavna koordinatorica repozitorija bila je knjižničarska savjetnica D. Mašina Delija uz suradnju sistemskog knjižničara M. Tota. M. Tot je pratio i odgovarao na elektroničku poštu korisnika repozitorija DiZbi.HAZU te je uređivao i vodio društvene mreže (Instagram, Facebook i Twitter) Digitalne zbirke HAZU. Glavna redaktorica za arhivski profil bila je J. Prekrtić koja je radila na edukaciji arhivista za unos podataka zajedno s A. Tkalec.

Hibridna bibliografska baza DiZbi.HAZU na dan 29. prosinca 2025. sadržavala je 300.018 bibliografskih zapisa, od toga broja je 206.357 zapisa koji se odnose na knjižni fond središnje Knjižnice. U Digitalnoj zbirci se nalazi 58.433 zapisa s digitalnim objektima – knjige, članci i zasebni objekti (umjetničke slike, fotografije, mikrofilmovi, kazališne cedulje, rukopisi, videozapisi itd.) od kojih je 30.543 zapisa od Knjižnice. Normativnih zapisa bilo je ukupno 2.209.836 (od toga 107.396 zapisa za osobe; 13.613 zapisa korporativnih tijela; 15.510 općih pojmova; 280.106 holding zapisa, od čega 244.070 zapisa iz Središnje Knjižnice). Knjižnica je u repozitoriju objavila jednu virtualnu zbirku pod nazivom *Zbirka moliških Hrvata* s ukupno 300 bibliografskih zapisa (Z. Vitković).

Knjižnica je redovito surađivala s Odborom za digitalnu transformaciju HAZU u svrhu unaprjeđivanja pristupa Digitalnoj zbirci. Radilo se na provođenju odluka Uprave od 21. listopada 2024. vezano uz politiku pristupa metapodacima i publikacijama objavljenim u Digitalnoj zbirci HAZU. Do sada je provedena indeksacija metapodataka, odnosno SEO (Search Engine Optimization) optimizacija nad cijelim sustavom te su svi metapodaci pretraživi putem Google-a i ostalih internetskih tražilica, a korištenje građe regulirano je pripadajućim licencama. Tekstualni dokumenti u Digitalnoj zbirci korisnicima su dostupni u PDF pregledniku kako bi bili pretraživi po tekstu i kako bi ih bilo moguće preuzeti. Još jedno unaprjeđenje sustava INDIGO jest mogućnost odabira prikaza digitalnog objekta – administratori sustava mogu, ovisno o vrsti građe, uz standardni PDF prikaz, odabrati i IIIF preglednik. S informatičkom tvrtkom je dogovoren početak rada na tome da svi PDF-ovi, odnosno tekstovi svih publikacija budu pretraživi putem Google-a i ostalih internetskih tražilica, kako bi se omogućilo pretraživanje čitavog sadržaja (full-text search).

Detaljni izvještaj o radu Digitalne zbirke i svake jedinice nalazi se u zasebnom poglavlju Ljetopisa *Digitalna zbirka HAZU*.

Akademijina izdanja

U 2025. u fond Knjižnice je uneseno 86 novih naslova Akademijinih izdanja (55 knjige, 31 sv. časopisa), 1 knjiga objavljena pod pokroviteljstvom HAZU, 57 naslova objavljenih uz potporu Zaklade HAZU (28 knjiga, 29 sv. časopisa) i 13 brojeva novina (*Školske novine*). 22 sv. Akademijinih izdanja je objavljeno uz potporu Zaklade HAZU. Do 31. prosinca 2025. u fond Knjižnice pristiglo je 239 sv. Akademijinih izdanja (136 sv. knjiga i 103 sv. časopisa) i 83 sv. tiskanih potporom Zaklade HAZU (39 sv. knjiga i 44 sv. časopisa). Ukupno je fond uvećan za 322 sveska. Dodijeljeno je i aktivirano 440 DOI oznaka.

Voditeljica Zbirke Akademijinih izdanja je knjižničarska savjetnica K. Polak Bobić. Poslovi koje je redovito obavljala su: 1. kompletna obrada novih Akademijinih izdanja – inventarizacija, signiranje i katalogizacija, analitička obrada (ukupno je izrađeno 730 novih bibliografskih zapisa), dodjela DOI oznaka znanstvenim i stručnim radovima u Akademijinim časopisima i zbornicima radova (povremeno je DOI dodjeljivala i D. Mašina Delija), objava izdanja u Digitalnoj zbirci i izrada normativnih zapisa; 2. uređivanje fizičke i digitalne zbirke Akademijinih izdanja, održavanje i nadzor podataka Akademijinih izdanja: uređivanje starih bibliografskih zapisa, rekatalogizacija, provjera i ujednačavanje metapodataka, deduplikacija; 3. koordinacija rada na projektu digitalizacije Akademijinih izdanja: izrada prijedloga i plana digitalizacije Akademijinih izdanja u suradnji s D. Mašinom Delijom, vođenje liste i uređivanje bibliografskih zapisa digitaliziranih knjiga; 4. izrada virtualnih zbirki za predstavljanje uređenih Akademijinih serija na portalu; 5. komunikacija s voditeljem i tehničkim urednicima Odjela za izdavačku djelatnost, suradnja s Akademijinim jedinicama i zavodima u vezi Akademijinih izdanja, stalna suradnja s informatičkom tvrtkom ArhivPro na poslovima dodjele DOI oznaka, detektiranja i otklanjanja problema u Digitalnoj zbirci te aktiviranje i ažuriranje zapisa u međunarodnoj bazi Crossref.

Krajem godine K. Polak Bobić je sastavila Popise izdanja objavljenih u 2025., koji se redovito tiskaju kao prilozi u *Ljetopisu*, i to: *Popis izdanja HAZU objelodanjenih u 2025.*, *Popis izdanja objavljenih pod pokroviteljstvom Akademije u 2025.*, *Popis izdanja Zaklade HAZU pristiglih u Knjižnicu u 2025.* i *Popis Akademijinih izdanja objavljenih potporom Zaklade HAZU u 2025.*

Izgradnja ukupnog knjižničnog fonda i razmjena publikacija

U 2025. fond Knjižnice je povećan za 974 sv. knjiga, časopisa i novina, i to: 616 sv. knjiga raznih izdavača i 358 sv. časopisa, od toga 192 sv. domaćih časopisa (68 naslova), a 164 sv. stranih časopisa (64 naslova). Uz 322 sv. raznih Akademijinih izdanja fond je ukupno povećan za 1.296 svezaka.

a) Kupnja

Za kupnju knjiga i pretplate na časopise Knjižnica je imala na raspolaganju 3.000,00 €. Tim sredstvima su u 2025. kupljene 84 knjige i 4 sv. časopisa (*Vjesnik bibliotekara Hrvatske*). U nedostatku sredstava u potpunosti je obustavljena pretplata na strane časopise. Poslove predakcesije i akcesije časopisa radila je J. Prekratić.

b.) Razmjena

U razmjenu je poslano 60 knjiga, i to gotovo isključivo hrvatskim institucijama. Monografska izdanja se ne šalju u inozemstvo zbog visokih troškova poštarine. Razmjenom je dobivena 71 knjiga i 214 sv. časopisa. Na poslovima kupnje i razmjene radili su T. Kukolja i J. Prekratić.

c) Dar

Knjižnica je tijekom 2025. dobila na dar i obradila ukupno 275 sv. knjiga i 137 sv. časopisa. Od toga su 152 sv. darovali akademici: Nenad Cambi, Jasna Čapo, Žarko Dadić, Stjepan Gamulin, Miro Gavran, Bojan Jerbić, Vjekoslav Jerolimov, Mislav Ježić, Stanislav Kurajica, Nella Lonza, Andrija Mutnjaković, Dubravka Oraić Tolić, Marko Pećina, Josip Pečarić, Helena Sablić-Tomić, Mirna Šitum, Drago Štambuk, Marko Tadić i Silvana Vranić. Znatno se povećao dar akademika zahvaljujući okružnici koja je poslana s molbom da akademici daruju autorske i uredničke knjige Knjižnici.

d.) Otkup

Otkupom Ministarstva kulture i medija RH pribavljeno je 172 sv. knjiga.

Stručna obrada knjižničnog fonda

U 2025. izrađeno je ukupno 2.287 novih bibliografskih zapisa. Na katalogizaciji novih knjiga radile su H. Burek i Z. Vitković, K. Polak Bobić obrađivala je Akademijina izdanja, izdanja Zaklade HAZU i publikacije izdane potporom HAZU, a J. Prekrtić periodičke publikacije. Radilo se na katalogizaciji, stručnoj obradi i ažuriranju fondova novina i starije periodike. Nakon revizije proveden je otpis periodičke građe prema listi otpisa i ažuriranje podataka u bazi (revidirano i dopunjeno 496 starih zapisa). Ukupno je otpisano 735 zapisa. Na tim poslovima je radio D. Horvat, kao i na pripremi dokumentacije i evidentiranju starije periodike za registraciju zbirke kao zaštićeno kulturno dobro. Na formalnoj i sadržajnoj obradi starih i rijetkih knjiga se nije radilo zbog nedostatka knjižničara. Tek povremeno je T. Runjak radila na ispravljanju i dopuni postojećih zapisa u okviru revizije. Izrađeno je ukupno 3.495 novih holding zapisa. Ponovo je započet intenzivniji rad na deduplikaciji normativnih zapisa osoba (od 144.780 zapisa pregledano je 29.959, a ostalo je za pregledati još 119.866 zapisa). Na tim poslovima radili su svi knjižničari-katalogizatori. Ažurirani su normativni zapisi za akademkinje, redovne članice i preminule (J. Prekrtić).

Ukupno je sadržajno obrađeno 1.867 zapisa, od kojih je 730 zapisa za nova Akademijina izdanja. 190 znanstvenih članaka u časopisima i zbornicima Naklade HAZU opremljeno je UDK oznakama prije objavljivanja. Sadržajnu obradu i klasifikaciju radila je N. Daničić, a za časopis *Forum* D. Mašina Delija (544 zapisa).

Redovito se radilo ažuriranje faseta na korisničkom dijelu portala. Kontrola i objava holding zapisa za sve knjižnice na razini cijele baze radila se na tjednoj bazi (A. Tkalec). Radilo se na skeniranju naslovnica novopristiglih knjiga radi boljeg korisničkog iskustva portala (T. Kukolja).

Digitalizacija građe

Uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija RH u 2025. su realizirani slijedeći programi digitalizacije kulturne baštine: 1. *Završetak digitalizacije nakladničkog niza Djela JAZU* (24 sv., 12.317 stranica), odobrena su tražena sredstva u iznosu od 3.079,00 € i 2. *Digitalizacija zaštićene kulturne baštine – zbirka Akademijinih izdanja, časopis Forum* (267 sv., 78.848 stranica) za što se tražila potpora u iznosu 19.712,00 €, a odobrena su sredstva u iznosu od 15.000,00 €. Nakon provedene javne nabave digitalizacija je uspješno provedena, sve datoteke su postavljene u repozitorij, opisane potrebnim metapodacima i poslane u eKulturu. Time su dovršeni višegodišnji projekti digitalizacije nakladničkog niza *Djela JAZU/HAZU* i *časopisa Forum* te su sada svi svesci dostupni u digitalnom/digitaliziranom obliku u Digitalnoj zbirci HAZU. S obzirom na to da se na javnu nabavu javila tvrtka Iron Mountain d.o.o. koja je ponudila dosta nižu cijenu od procijenjene, uspjelo se dodatno digitalizirati još velik broj raznih Akademijinih izdanja. Tako je u 2025. digitalizirano ukupno 862 sv. raznih starijih Akademijinih izdanja (186.890 stranica).

Na zahtjev korisnika digitalizirana je knjiga *Duhovne jačke poslovanja apoštolskoga* autora Juraja Muliha (Győr, 1750., sign.: R-101) iz Zbirke starih i rijetkih knjiga.

Na natječaj Zaklade HAZU u ožujku 2025. prijavljen je projekt *Digitalizacija zaštićene kulturne baštine – zbirka Akademijinih izdanja, Rasprave i građa za povijest znanosti, knj. 1 (1963) – knj. 7 (1922)* (5.488 stranica). Zatraženo je 1.302,00 €, a odobreno 400,00 €. Kad se potpiše ugovor, krenut će se u realizaciju programa.

Izrađen je *Plan digitalizacije knjižnične građe za 2026.* koji obuhvaća nastavak digitalizacije Akademijinih izdanja i 10 knjiga iz Zbirke starih i rijetkih knjiga. Ta dva programa prijavljena su na natječaj Ministarstva kulture i medija RH za financiranje javnih potreba u kulturi na Program digitalizacije kulturne baštine za 2026. (T. Runjak).

Uvez i zaštita građe

Iz redovnih sredstava Akademije dalo se uvezati 11 svezaka knjiga Akademijinih izdanja za čitaonicu koja su bila u vrlo lošem stanju. Radilo se na zaštiti starije periodičke građe koja je u lošijem stanju na spremištu pohranom u zaštitne kutije (D. Horvat). Tehničku obradu sve knjižnične građe (barkodiranje) radio je knjižničarski tehničar G. Matić. Barkodirano je ukupno 3.981 sv. knjiga i časopisa. Također je radio na svim poslovima u spremištu i redovito kontrolirao temperaturu i vlagu u spremištu. Tijekom ljeta je zbog pogrešnog rada uređaja za hlađenje u dvije podrumске prostorije (soba A i O) došlo do pojave plijesni i gljivica na knjigama. Sanacija je uspješno provedena prema uputama i uz nadzor Odjela za zaštitu i pohranu NSK. Na sanaciji je radio Ž. Ovčariček i G. Matić uz pomoć 2 čistačice. Sve knjige i police su prebrisane 70% etilnim alkoholom, klima uređaji su isključeni, a razina vlage je stabilizirana na propisane vrijednosti.

Revizija i otpis

Početkom 2025. proveden je fizički otpis 2. dijela revizije odobren odlukom Uprave od 5. rujna 2024. Građa je izlučena iz fonda, ponuđena NSK i ostalim knjižnicama te otpremljena iz Knjižnice. Na poslovima otpisa radili su D. Horvat, G. Matić, Ž. Ovčariček, J. Prekrtić i A. Tkalec.

U 2025. je dovršen treći dio revizije koji je započeo u rujnu 2024., a uključuje reviziju posebnih zbirki: 1. Zbirka Akademijinih izdanja, 2. Zbirka starih i rijetkih knjiga (podaci u tom poglavlju) i 3. Čitaonička zbirka.

Revizija Akademijinih izdanja je trajala od 1. rujna 2024. do 20. prosinca 2024. nakon čega je uslijedila obrada podataka. Prebrojana su i pregledana sva 3 primjerka iz Zbirke Akademijinih izdanja. Podaci su ažurirani te je na dan 12. prosinca 2025. brojčano stanje s priljevom iz 2025. sljedeće: signatura A (trezorski primjerak) ima 8.245 sv., ČA (čitaonički primjerak) 7.629 sv. i PA (posudbeni primjerak) 7.255 sv. Ukupno je u te tri zbirke Akademijinih izdanja dostupno 23.129 sv., od toga: 12.414 sv. monografskih publikacija (knjige), 10.715 sv. periodičkih publikacija (časopisi) i 76 jedinice e-građe.

Nakon provedene revizije Akademijinih izdanja 2024. u 2025. se nastavilo raditi na ispravljanju evidentiranih pogrešaka u bazi i izradi holding zapisa s barkodom arhivskog primjerka pohranjenog u trezoru. Izrađeno je 2.692 holding zapisa. Na tim poslovima su radile K. Polak Bobić, J. Prekrtić i A. Tkalec.

Revizija Čitaoničke zbirke je provedena u lipnju i srpnju 2025. Evidentirano je 2.475 svezaka. Revizija se za svaku zbirku posebno bilježila kroz revizijske excel tablice stavljene na *SharePoint* Knjižnice. Paralelno s revizijom i unosom podataka u revizijsku tablicu, rađeni su ispravci u bazi i ažuriranje zapisa (ispravci signatura i metapodataka, prebacivanje holdinga). Izrađena je digitalna inventarna knjiga prema signaturama za svaku zbirku, tablice

za otpis građe prema zadanim kategorijama koje zahtjeva *Pravilnik*, označeni su holding zapisi za otpis u bazi koji su zatim objavljeni s korisničkog dijela. Iz kategorije izgubljenih knjiga provjeravalo se koja građa je posuđena. Sve poslove na reviziji, od pripreme i organizacije do izrade revizijskih lista i lista za otpis, radile su J. Prekrtić i A. Tkalec koje su na kraju napravile analizu i izvještaj o reviziji sa statističkim podacima. Slažu se otpisne liste za otpis 3. dijela revizije koji će se provesti početkom 2026. Revizija na signaturama: A1 – rezervni primjerak Akademijinih izdanja, ST – sitni tisak i ZPO – posebni otisci se nije provela zbog trenutne nedostupnosti.

Sveukupno stanje fonda Knjižnice na dan 31. prosinca 2025. je 362.155 jedinica knjižne građe, 290 rola mikrofilmova i 79 jedinica elektroničke građe. Od toga je 200.548 sv. periodičkih publikacija i 161.607 sv. monografskih publikacija.

Zbirka starih i rijetkih knjiga (Trezor)

Redovito su praćeni mikroklimatski uvjeti te je vođena evidencija o temperaturi i vlazi, dolasku serviseru vatrodojavnog i alarmnog sustava. U siječnju 2025. završena je revizija trezora koja je trajala od 29. srpnja 2024. do 15. siječnja 2025. o čemu je podnesen detaljni izvještaj Upravi. Dobiveni su sljedeći podaci: prilikom selidbe 2009. u novu zgradu Knjižnice u trezor je bilo prebačeno 12.297 sv. knjiga koje po *Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* spadaju u kulturno dobro, tako da sada ažurirani trezorski fond broji 16.181 sv. (fizičkih jedinica građe) i 409 priveza. Od toga je: 15.755 sv. monografskih publikacija (knjige) i 426 sv. periodičkih publikacija (stari časopisi i novine). Za rekatalogizaciju je evidentirano 4.519 sv., odnosno 27,2% fonda. U okviru revizije zabilježene su knjige i novine koje je potrebno registrirati kao kulturno dobro (1. Zbirka knjiga tiskanih od 1801. – 1850. i 2. Zbirka starih časopisa i novina). Reviziju su provele A. Tkalec i T. Runjak uz nadzor Povjerenstva za reviziju. Završilo se s izradom novih holding zapisa s barkodovima i ispravljanjem postojećih. U 2025. izrađeno je 6.053 holding zapisa (H. Burek) koji su ispisani na naljepnice i nalijepljeni na beskiselinske kartončiće te uloženi u knjige. Tijekom revizije presložena je kompletna Zbirka, interpolirane su signature -R i -Rn (knjige prebačene sa spremišta u trezor). Čitava Zbirka starih i rijetkih knjiga je sada po prvi puta barkodirana. Sve poslove u trezoru i na trezorskoj građi obavljala je T. Runjak.

Zaštita kulturne baštine

U 2025. sredstvima Ministarstva kulture i medija RH izvođeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na 2 knjige iz Zbirke starih i rijetkih knjiga: 1. *Način od meditacioni i molitve* autora Bartola Kašića, Rim, 1613. (R-780), troškovi radova su iznosili 943,75 € i 2. *Opravdanje dobrii xena* autora Marka Arnerića, Zagreb, 1802. (R-1079), troškovi radova su iznosili 500,00 €. U okviru *Programa zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara* za 2025. odobren je nastavak višegodišnjeg projekta *Radovi preventivne konzervacije na zaštićenim zbirkama 16. – 18. st.* u iznosu od 1.870,00 €. Projekt se provodio *in situ* u razdoblju od 12. do 23. svibnja 2025. u suradnji s Odjelom zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Preventivna zaštita se provodila na dijelu Zbirke starih i rijetkih knjiga velikog formata (signature I- i II-). Četiri konzervatora-restauratora iz NSK su preventivno zaštitili 1.172 fizičke jedinice. Preventivna konzervacija građe sastojala se od mehaničkog čišćenja, prozračivanja i dezinfekcije, konzervacije korica te po potrebi zaštitnog opremanja. Nadzor nad provođenjem preventivnih radova obavljao je knjižničarski tehničar G. Matić koji je donosio knjige iz trezora, vodio evidenciju knjiga i vraćao ih na police.

Prilikom provođenja programa preventivne zaštite konzervatori-restauratori Odjela za zaštitu i pohranu NSK uočili su da je cjelokupni trezorski fond jako prašnjav te su savetovali

otprašivanje knjiga odnosno mehaničko čišćenje površinske prašine s knjiga usisavanjem kao učinkovitu metodu zaštite i očuvanja kulturnog dobra. Dobrovoljno su se javile 2 knjižničarke: H. Burek i J. Prekratić. Svaka je knjižničarka, uz ostale redovne poslove u Knjižnici, dnevno usisavala jedan sat (ukupno dva sata usisavanja dnevno) u razdoblju od 7. travnja do 28. studenoga. U prosjeku se tijekom dva sata očistilo 5 metara knjiga tj. 5 police. Usisavanje se provodilo ukupno 55 dana, odnosno 110 sati, a očišćeno je 267 metara knjiga (7,5 kompaktusa) odnosno oko 12.500 sv. knjiga. Sve police su prebrisane 70% alkoholom *Plivasept blue* i dezinficirane, a očišćene knjige vraćene na police.

Na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi MKM RH u 2026. prijavljen je nastavak projekta *Preventivna konzervacija na zaštićenim zbirkama 17. – 19. stoljeća* koja obuhvaća zaštitne radove na oko 1200 sv. knjiga u iznosu od 2.400,00 € i 4 programa konzervatorsko-restauratorskih radova na knjigama: 1. inkunabula *Liber chronicarum* autora Hartmann Schedela, Nürnberg, 1493. (Ink. I-2), troškovi radova iznose: 8.500,00 €; 2. *Commentarii morales* autora Ivana Josipa Pavlovića-Lučića, Venecija, 1793. (R-1034b), troškovi radova iznose: 687,50 €; 3. *Zakon bratinstva* autora Ivana Muliha, Zagreb, 1746. (R-770), troškovi radova iznose: 1.137,75 € i 4. *Ramus viridantis olivae* autora Emerika Pavića, Budimpešta, 1766. (R-920), troškovi radova iznose: 4.000,00 €.

Uporaba Knjižnice i davanje obavijesti

Knjižnica je cijelu godinu radila za vanjske korisnike svaki radni dan od 9 do 15 sati. Knjižnica je imala 76 aktivnih korisnika. Učlanjena su 34 nova korisnika. Knjižnicu je posjetilo 917 korisnika, i to: 88 akademika, 440 internih korisnika, 345 vanjskih korisnika, 21 student i 23 umirovljenika. Iz spremišta je doneseno 544 sv. knjiga i časopisa, 128 sv. novina i 5 kutija mikrofilmova, a izvan Knjižnice posuđene su 302 knjige. Na zahtjev korisnika napravljeno je 419 skenova. Na info-pultu s korisnicima radili su M. Tot i Ž. Ovčariček, koji je također vodio i urudžbeni zapisnik Knjižnice (u prosincu ga je zamijenio M. Tot).

Zbog skučenosti čitaoničkih i korisničkih prostora posjete organiziranih grupa Knjižnici Akademije bile su malobrojne. Knjižnicu su posjetili učenici V. gimnazije iz Zagreba (2.10.), studenti klasične filologije FFZg (19.12.) i učenici 2. gimnazije iz Varaždina koje je po izložbi provela Z. Vitković (8.11.). Knjižnica je u studenome 2025. na nekoliko dana u okviru znanstvene razmjene ugostila muzikologa akademika Jana Dewilde iz Antwerpena, člana Kraljevske flamanske akademije za znanost i umjetnost Belgije.

Radno vrijeme za korisnike čitaonice Rara bilo je od 9 do 15 sati. Svakodnevno su pružane specijalizirane stručne informacije o trezorskoj građi, njezinom korištenju svim zainteresiranim znanstvenicima i stručnjacima iz zemlje i inozemstva usmenim, telefonskim i elektroničkim putem, a na zahtjev korisnika napravljena su 3 tematska istraživanja. I dalje se bilježi veliki pad korisnika trezorske zbirke zbog nedostatka čitaonice Rara. Tijekom godine bilo je svega 24 korisnika, iz trezora se donijelo 87 knjiga te je napravljeno 54 digitalnih preslika stare i rijetke građe. Rad s korisnicima trezorske građe obavljala je T. Runjak.

O Akademiji, Akademijinim izdanjima i knjižničnom fondu općenito dano je sveukupno oko 400 složenih i jednostavnijih usmenih i telefonskih informacija te odgovora elektroničkom poštom. Korisnici su redovito informirani o dostupnosti baza s nacionalnim licencama na Portalu elektroničkih izvora (D. Horvat). Rad s korisnicima obavljali su svi knjižničari te upraviteljica Knjižnice T. Runjak, a M. Tot je za korisnike napravio 3 tematska pretraživanja.

Web stranica Knjižnice, društvene mreže i knjižnične usluge

Knjižnica je vodila mrežnu stranicu Knjižnice, Facebook i Instagram profil, redovito je objavljivala nove sadržaje u svrhu informiranja korisnika. Autorice tekstova u objavama te

urednice službene mrežne stranice Knjižnice, društvenih mreža Facebook i Instagram su D. Mašina Delija i J. Prekrtić, koja osim toga, uređuje i ažurira sadržaj na podstranici Knjižnice HAZU na web mjestu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Priredbe, izložbe, izlaganja na skupovima i promocija Knjižnice

Izložbe

U predvorju Knjižnice priređene su četiri velike izložbe:

1. *Životinje u znanosti: izložba knjiga, časopisa i radova iz fonda Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.* Izložba je otvorena u sklopu manifestacije *Noć hrvatske knjige 2025.*, 23. travnja 2025. Autorica izložbe i kataloga je dr. sc. Z. Vitković;
2. *Nemojte zabit' naš lipi jezik: izložba knjiga, časopisa i radova iz Zbirke moliških Hrvata u fondu Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.* Izložba je nastala kao plod suradnje između zajednice moliških Hrvata i Knjižnice i trajala je od lipnja do kolovoza 2025. Autorica izložbe i kataloga je dr. sc. Z. Vitković.
3. *Non-invasive digitization of the bookbindings of old and rare books from the Library of the Croatian Academy of Sciences and Arts as a basis for further research.* Izložba je postavljena u sklopu 2nd International scientific conference *Multidisciplinary Research on Cultural Heritage (MRCH 2025)*, Zagreb, 24. – 26. rujna 2025. Autorice izložbe s katalogom i posterima su J. Prekrtić i A. Tkalec.
4. Izložba postavljena u sklopu manifestacije *Mjesec hrvatske knjige 2025.* pod naslovom *Knjižnicu HAZU čine knjige, ali njezinu povijest pišu knjižničari* od 15. listopada do 15. studenog 2025. Autorice izložbe i kataloga su J. Prekrtić, A. Tkalec i Z. Vitković.

Osim toga, priređeno je i nekoliko manjih popratnih izložbi uz predavanja u dvorani Knjižnice:

- 9. siječnja: izložba *Spomenička knjižnica Mirka D. Grmeka Povijest znanosti slavenskih naroda u Knjižnici HAZU, izbor knjiga : izložba povodom 100. obljetnice rođenja Mirka Dražena Grmeka*, autorice izložbe T. Runjak i J. Prekrtić koja je izradila i plakat za izložbu;
- 22. veljače povodom Dana hrvatske glagoljice i glagoljaštva ponovo je postavljena izložba *Gutenberg i Hrvati* s 10 panoa i faksimilnim izdanjima;
- 7. svibnja uz predavanje dr. sc. Sanje Holjevac iz Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci pod naslovom *Tiskara Karletzky u Rijeci (1779. – 1889.) i njezina izdanja* T. Runjak je u atriju priredila manju popratnu izložbu istoimenog naslova s izborom od 11 knjiga iz fonda Zbirke starih i rijetkih knjiga u suradnji s autoricom. Priređena je redovita prigodna izložba *Akademijina izdanja u 2024.* povodom predstavljanja nakladničke produkcije Akademije na konferenciji za novinare. Izložbu je priredio T. Kukulja. Tehničku podršku prilikom postavljanja svih izložbi pružio je G. Matić.

Izlaganja

Runjak, Tamara. *Spomenička knjižnica Mirka Dražena Grmeka Povijest znanosti slavenskih naroda.* // Znanstveni kolokvij povodom 65 godina Zavoda za povijest i filozofiju znanosti HAZU i 100 godišnjice rođenja utemeljitelja zavoda i povjesničara medicine Mirka Dražena Grmeka, Knjižnica HAZU, 9. siječnja 2025.

Vitković, Zrinka. *Mletački proglasi u Digitalnoj zbirci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – DiZbi.* // 14. festival digitalizacijskih projekata – D-fest, NSK, 8. – 9. svibnja 2025.

Daničić, Nataša; Vitković, Zrinka. *Očuvanje manjinske baštine u nacionalnoj instituciji: primjer gradišćanskohrvatske zbirke u Knjižnici HAZU.* // 6. okrugli stol s međunarodnim

sudjelovanjem Zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panonskog prostora, Gradska knjižnica Požega, 12. rujna 2025.

Prekratić, Jelena; Tkalec, Anja. *Non-invasive digitization of the bookbindings of old and rare books from the Library of the Croatian Academy of Sciences and Arts as a basis for further research* (postersko izlaganje) // 2nd International scientific conference *Multidisciplinary Research on Cultural Heritage (MRCH 2025)*, Zagreb, 24. – 26. rujna 2025.

Daničić, Nataša; Vitković, Zrinka; Zvonar, Ivica. *Franjo Rački u Digitalnoj zbirci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. // znanstveno-stručni skup XXIII. Dani dr. Franje Račkoga, Fužine, 21. studenoga 2025.

Mašina Delija, Dina; Šamec Flaschar, Indira. *Digitalna zbirka i katalog Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: aktualno stanje i perspektiva razvoja*. // 19. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica – Strategija i rast: knjižnice – jednake, a različite, Lovran, 1. – 3. prosinca 2025.

Vitković, Zrinka. *Fizička i virtualna Zbirka moliških Hrvata u Knjižnici i Digitalnoj zbirci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. // 19. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica – Strategija i rast: knjižnice – jednake, a različite, Lovran, 1. – 3. prosinca 2025.

Objavljeni radovi

Daničić, Nataša. *Marko Marulić i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti*. // Glasnik HAZU 20–21(2025), str. 35–37.

Daničić, Nataša. *Ex librisi Ivana Kukuljevića Sakcinskog: bibliografski tragovi u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. // HKD Novosti 90, srpanj 2025.

Daničić, Nataša. *The Ethics of Artificial Intelligence: Principles, Challenges, and Opportunities / Luciano Floridi. Oxford: Oxford University Press, 2023*. // Novi uvez: časopis Zagrebačkoga knjižničarskog društva, god. XXIII, br. 44, prosinac 2025, str. 179–181.

Vitković, Zrinka. *Ivana Brlić-Mažuranić u HAZU*. // Bez uveza, 4/5 (2024). URL: <https://sites.google.com/view/bez-uveza/arhiva-brojeva/god-4-br-52024/ivana-brlic-mazuranic-u-hazu>

Promocija/objave

25. rujna 2025. održana je u NSK svečana promocija knjige *Incunabula Croatica : hrvatske inkunabule u hrvatskim ustanovama* u izdanju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na kojoj je T. Runjak radila kao član uredništva, napravila stručnu redakciju bibliografskih zapisa i izradila kazala uz bibliografiju.

15. studenoga 2025. na društvenim mrežama Zagrebačkog knjižničarskog društva u rubrici Knjižničarski putopis Z. Vitković objavila je prilog naslova *Strahovska knjižnica (Prag, Češka)*.

II. Razvojne aktivnosti

Sudjelovanje na skupovima i edukacija knjižničara

Tijekom godine knjižničari su prisustvovali na brojnim skupovima, radionicama, predavanjima i webinarima:

- okrugli stol o provedbi projekta: *Zaslužne osobe u hrvatskom knjižničarstvu kroz povijest: Leksikon zaslužnih žena u hrvatskom knjižničarstvu u drugoj polovici 20. stoljeća* –

istraživanje usmenih i pisanih izvora (oral history) – prva faza (Komisija za povijest knjige i knjižnica HKD-a), 16. siječnja 2025. (T. Runjak, Z. Vitković);

- 48. ZKD forum *Zaštita knjižnične građe: misija (ne)moguća*, online, 29. siječnja 2025. (T. Runjak);
- webinar *Autorsko pravo i uporaba autorskih djela u digitalnom okruženju*, CSSU, 30. siječnja 2025. (K. Polak Bobić, J. Prekrtić, A. Tkalec);
- webinar *Canva 2 – internetski alat za grafički dizajn*, CSSU, 4. veljače 2025. (N. Daničić, J. Prekrtić, A. Tkalec);
- CrossRef webinar: *How good is your metadata? A tour of the Crossref Participation Reports tool*, 6. veljače i 11. rujna 2025. (K. Polak Bobić);
- webinar *Introduction to Europeana APIs*, 19. veljače 2025. (M. Tot);
- ZNAK/OPERAS HR webinar: *OJS u naučnom izdavaštvu u otvorenom pristupu: prednosti, izazovi i praktična rješenja*, 21. veljače 2025. (K. Polak Bobić, M. Tot);
- webinar *Inkluzija i pristupačnost – koncepti i primjena u knjižnici*, CSSU, 4. ožujka 2025. (Z. Vitković);
- ciklus webinara *Kako očuvati knjižničnu baštinu: registracija, digitalizacija i restauracija*, CSSU, 18., 20., 27. ožujka, 3. travnja 2025. (N. Daničić, J. Prekrtić, Z. Vitković);
- webinar *Knjižnice i turizam*, CSSU, 2. travnja 2025. (N. Daničić);
- webinar *Digitalni repozitoriji*, CSSU, 15. travnja 2025. (K. Polak Bobić, N. Daničić);
- webinar *Metodologija anketnog istraživanja*, CSSU, 16. travnja 2025. (N. Daničić);
- *Četrnaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata: Dfest*, 8. i 9. svibnja 2025. (D. Mašina Delija, K. Polak Bobić, J. Prekrtić, T. Runjak, A. Tkalec, Z. Vitković);
- online konferencija *The Digital Storytelling Festival 2025*, Europeana, 13. i 14. svibnja 2025. (N. Daničić);
- *Medical Information Conference Croatia (MICC 2025)*, Medicinski fakultet, 3. lipnja 2025. (N. Daničić);
- LIBER webinar *Leading the Way: How libraries are shaping the future of repository services*, 4. lipnja 2025. (M. Tot);
- okrugli stol *50 godina ZKD-a: povratak u budućnost* i Skupština Zagrebačkog knjižničarskog društva, NSK, Zagreb, 16. lipnja 2025. (D. Mašina Delija, T. Runjak, Z. Vitković);
- znanstveni kolokvij *Šime Jurić (1915. – 2004.): povodom 110. obljetnice*, NSK, 4. rujna 2025. (T. Runjak);
- radionica *Kako napisati znanstveni i/ili stručni članak*, CSSU, 18. rujna 2025. (Z. Vitković);
- 2. međunarodna znanstvena konferencija *Multidisciplinary Research on Cultural Heritage*, Zagreb, 24. – 26. rujna 2025. (J. Prekrtić, A. Tkalec, T. Runjak, Z. Vitković);
- 21. okrugli stol za prilagodbu i pristupačnost knjižničnih usluga: *Politika raznolikosti i uključenosti u knjižnicama* (Komisija za prilagodbu i pristupačnost knjižničnih usluga Hrvatskoga knjižničarskog društva), NSK, 26. rujna 2025. (Z. Vitković – članica programskog odbora, urednica programske knjižice i moderatorica);
- webinar OAWeek2025: *CroRIS kao podrška otvorenoj znanosti*, 20. listopada 2025. (M. Tot);
- webinar OAWeek2025: *Autorsko pravo u politikama i zahtjevima otvorene znanosti*, 21. listopada 2025. (M. Tot);
- webinar OAWeek2025: *Portal Otvorena znanost u Hrvatskoj*, 22. listopada 2025. (M. Tot);
- webinar *Privatni život stare knjige: interpretacija baštine, oživljavanje duha vremena i mjesta*, CSSU, 22. listopada 2025. (N. Daničić, T. Runjak);
- webinar *Libraries and Positive Climate Action: Inform to Transform*, The British Library, 30. listopada 2025. (N. Daničić);

- webinar *Copyright Office Hours: Public domain basics and copyright clearance*, 5. studenoga 2025. (M. Tot);
- webinar *Preparing image collections in the IIIF standard for Europeana*, 12. studenoga 2025. (M. Tot);
- 50. Skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva: 85 godina predanosti, suradnje i razvoja, NSK, Zagreb, 11. i 12. studenoga 2025. (D. Mašina Delija, T. Runjak);
- webinar *Mentalno zdravlje na radnom mjestu*, CSSU, 24. studenog 2025. (N. Daničić);
- radionica CSSU-a *Komuniciranje kao podrška poslovanju knjižnica – izrada komunikacijske strategije i akcijskog plana*, 28. studenoga 2025. (M. Tot);
- webinar *OpenAIRE Content Providers Community Call*, 3. prosinca 2025. (M. Tot);
- webinar *Academic library collection trends: What data is telling us about aggregated content (Clarivate)*, 4. prosinca 2025. (K. Polak Bobić);

Projekti i suradnja s drugim institucijama

Knjižnica je surađivala s domaćim i međunarodnim institucijama na projektima i programima:

1. projekt eKultura – održano je više sastanaka s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu kao partnerskom institucijom, Ministarstvom kulture i medija RH i tvrtkom ArhivPro vezanih uz agregaciju, objavu zapisa i vidljivosti Akademijine digitalizirane baštine na portalu. Na projektu rade D. Mašina Delija i M. Tot koji su radili na pripremi i slanju sip paketa u sustav eKulture (poslano je 315 zapisa).
2. tematski portal *Znameniti.hr* (<https://znameniti.hr/>) – Knjižnica je i dalje bila jedan od partnera na zajedničkom projektu u koji je ove godine bilo uključeno 14 kulturnih i znanstvenih ustanova iz Hrvatske. Na projektu su aktivno sudjelovale A. Tkalec pripremom i agregacijom građe (UNIZg, NSK zapisi) i dodavanjem novih osoba u bazu (*kralj Tomislav*), J. Prekrtić koja je radila na virtualnoj izložbi *Franjo Kresnik* te D. Mašina Delija.
3. Nastavljena je suradnja s konzorcijem DARIAH-HR, dijelom paneuropske istraživačke strukture DARIAH-EU. Knjižnica je aktivno sudjelovala na sastancima DARIAH-HR konzorcija, a A. Tkalec je izradila izvještaj o statistici korištenja Digitalne zbirke HAZU i portala *Znameniti.hr* za potrebe konzorcija.
4. Knjižnica je zajedno s Hrvatskim državnim arhivom, Muzejom za suvremenu umjetnost i Grafičkim fakultetom u Zagrebu organizirala trodnevnu 2. međunarodnu znanstvenu konferenciju *Multidisciplinary Research on Cultural Heritage (MRCH 2025)* i bila domaćin 2. dana konferencije u dvorani Knjižnice. Konferencija je okupila 83 stručnjaka iz raznih područja koja se bave zaštitom kulturne baštine iz 8 zemalja.
5. Objavljen je pretisak knjige *Transit svetog Jerolima* u sunakladništvu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u čijoj pripremi je sudjelovala Knjižnica. Za potrebe izrade pretiska Knjižnica je ustupila digitalizirane preslike izvornika tiskanog u Senju 1508. koji se čuva u Zbirci starih i rijetkih knjiga pod signaturom R-732.
6. Knjižnica je posudila 4 knjige iz Zbirke starih i rijetkih knjiga za gostujuću izložbu *Ivan Standl (1832 – 1897) : zagrebački fotograf* u organizaciji Muzeja grada Zagreba, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Muzeja za umjetnost i obrt, koja se održala u Fotografskom muzeju Maribor, 21. svibnja – 5. kolovoza 2025.
7. Za potrebe izložbe *Arheologija i popularna kultura*, autora dr. sc. Jacqueline Balen i dr. sc. Daniela Rafaelića, koja se održava u Arheološkome muzeju u Zagrebu od 3. listopada 2025. do 1. veljače 2026., Knjižnica je posudila luksuzno faksimilno izdanje *Časoslova Farnese* Julija Klovića.

8. Za potrebe izložbe *U početku bijaše kraljevstvo* u povodu 1100 godina hrvatskog kraljevstva, koja se održava u organizaciji Galerije Klovićevi dvori u Zagrebu od 16. listopada 2025. do 15. veljače 2026., Knjižnica je posudila faksimilna izdanja *Knjižice od žitija arhierejov i cesarov Šimuna Kožičića Benje* i *Planine Petra Zoranića*.
9. Za potrebe izložbe *Tragovima (javnih i privatnih) glazbenih društava kroz civilnu Hrvatsku i Vojnu krajinu u 19. stoljeću* koja je postavljena u prostorijama Knjižnice od 14. do 30. svibnja 2025. u sklopu međunarodnog znanstvenog skupa *From Private to Public: The Institutionalization of Bourgeois Music Culture in the Long 19th Century* u organizaciji Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU i Hrvatskog muzikološkog društva, Knjižnica je posudila 10 knjiga iz svog fonda.
10. Knjižnica je surađivala s uredništvom na projektu izdavanja knjige *Stoljeće umjetničkih razreda* u izdanju Razreda za likovne umjetnosti sudjelujući na sastancima i izradom više bibliografija (J. Prekrtić).
11. Knjižnica se prijavila na natječaj Ministarstva kulture i medija RH za 2026. za sufinanciranje oblikovanja i objave monografije radnog naslova *Zbirka gradišćanskohrvatske pisane baštine u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: vodič kroz fond i katalog izdanja* autorica N. Daničić i Z. Vitković.
12. Uspostavljena je suradnja s moliškim Hrvatima, manjinskom zajednicom u Italiji, u okviru koje je za zajednicu skeniran 1. broj časopisa *Hrvatska rič* iz fonda koji im je nedostajao, a zauzvrat je Knjižnica primila starija i recentna izdanja na jeziku moliških Hrvata. Sve knjige su obrađene i uvrštene u fond, a u web katalogu su okupljene u virtualnu zbirku.

III. Ostale aktivnosti

Knjižnica je redovito nastavila pratiti rad Udruženja europskih znanstvenih knjižnica LIBER čiji je član.

Knjižnični odbor

Održane su dvije sjednice Knjižničnog odbora, 29. svibnja i 4. prosinca 2025., pod predsjedanjem akademika Marka Pećine. Upraviteljica Knjižnice T. Runjak ukratko je izvijestila članove o radu Knjižnice i planovima za sljedeću godinu. Raspravljalo se o tekućim problemima, planu digitalizacije za 2026., rješavanju problema pretraživosti datoteka u PDF formatu u Digitalnoj zbirci HAZU putem internetskih tražilica i nepopunjavanju sistematiziranih radnih mjesta u Knjižnici. U toku godine preminuo je član Knjižničnog odbora, akademik Svetozar Musić iz Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti te ga je u odboru zamijenio akademik Goran Muić.

U Zagrebu, 5. siječnja 2026.

Tamara Runjak, prof., knjižničarska savjetnica
upraviteljica Knjižnice